

TÜRKİYE ASANSÖR SEKTÖRÜ REFORM PAKETİ

Güvenli Asansör • Adil Rekabet • Güçlü Sanayi

TOBB Türkiye Asansör Sanayi Meclisi

Asansör Sektörü Neden Kritik?

Türkiye ekonomisinin görünmeyen ama vazgeçilmez bir bileşeni

35.000

Çalışan

4.000

Firma

95 Milyar TL

Yıllık Ciro

40-45 Bin

Yeni Asansör / Yıl

Milyonlarca

Vatandaş Her Gün
Kullanıyor

2025 Piyasa Gözetimi ve Denetim Sonuçları

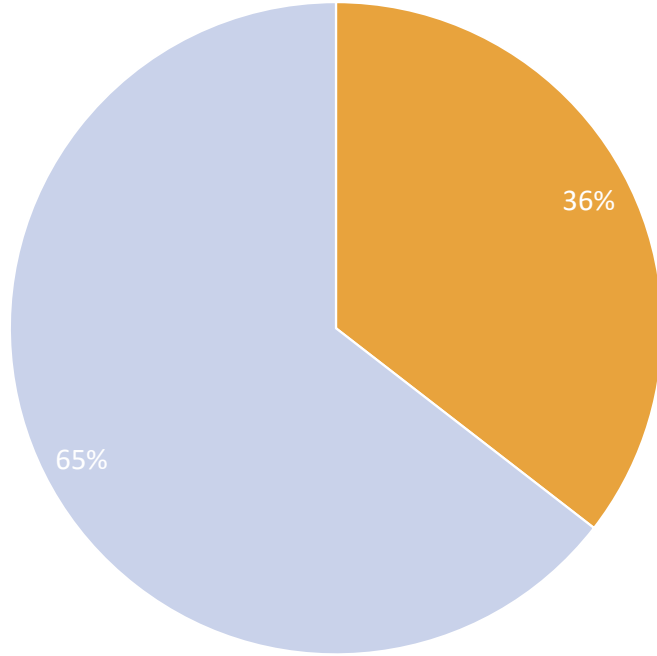
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı — Ürün Gruplarına İlişkin Denetim Verileri

Ürün Grubu	Uygunsuz	Uygun	Toplam	Uygunsuzluk	Teste Giden	Düzeltilme	Toplatma	İdari Ceza
Aerosol Kaplar	2	131	133	1,50%	1	0	0	0 ₺
Asansör	3.395	12.181	15.576	21,80%	249	222	4	219.832.948 ₺
ATEX	5	106	111	4,50%	1	1	12	762.252 ₺
Basınçlı Ekipmanlar	80	430	510	15,69%	35	22	8	8.945.985 ₺
Elektrikli Ekipmanlar	400	8.964	9.364	4,27%	120	109	55	29.017.379 ₺
Enerji Verimliliği	148	3.871	4.019	3,68%	24	142	20	18.777.386 ₺
Gaz Yakan Cihazlar	42	2.234	2.276	1,85%	17	21	4	7.894.722 ₺
Makineler	302	2.200	2.502	12,07%	7	81	13	20.513.162 ₺
Otomotiv	159	3.630	3.789	4,20%	47	65	258	69.983.691 ₺
Yasal Metroloji	8	130	138	5,80%	0	0	0	819.464 ₺
Pil ve Aküler	10	3.342	3.352	0,30%	7	0	0	0 ₺
Piroteknik Ürünler	12	1.715	1.727	0,69%	0	6	0	3.592.464 ₺
Sivil Patlayıcılar	0	72	72	0,00%	0	0	0	0 ₺
Teleferik	7	86	93	7,53%	0	1	0	75.000 ₺
TOPLAM	4.582	39.316	43.898	10,4%	511	672	374	381.210.539 ₺

Denetimlerin ve Cezaların Sektörel Dağılımı

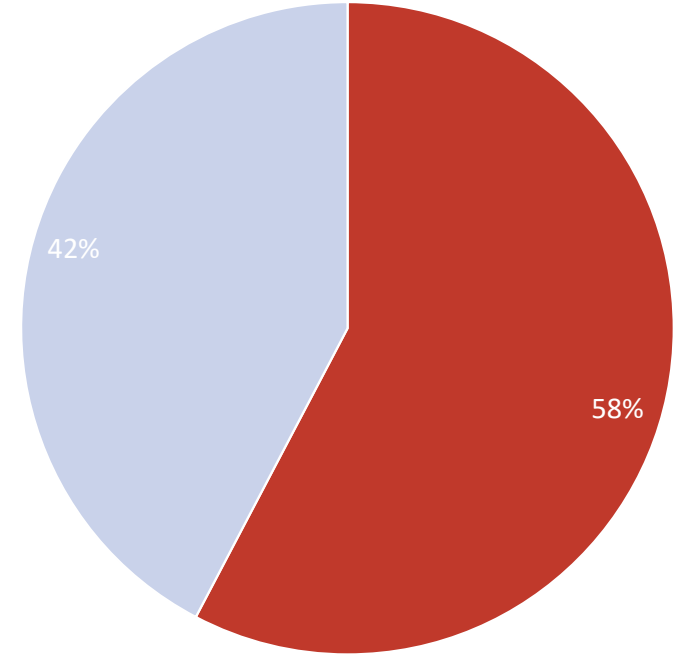
Asansör sektörü tüm ürün gruplarının sadece biri — ama payı orantısız

Toplam Denetimler İçindeki Pay (%)

■ Asansör ■ Diğer Sektörler

Toplam İdari Cezalar İçindeki Pay (%)

■ Asansör ■ Diğer Sektörler

Ekonomik Karşılaştırma: Ciro ve Ceza Oranı

Sektör	2025 Yaklaşık Ciro	Kesilen İdari Ceza	Ceza / Ciro
Otomotiv	≈ 3,0 trilyon TL	69,9 milyon TL	%0,002
Makineler	≈ 2,3 trilyon TL	20,5 milyon TL	%0,001
Elektrikli Ekipmanlar	≈ 1,3 trilyon TL	29,0 milyon TL	%0,002
Asansör	≈ 95 milyar TL	219,8 milyon TL	%0,23

En düşük ciroya sahip sektörlerden biri olmasına rağmen,
en yüksek orantılı cezaya maruz kalan sektör: ASANSÖR

Devlet Ne Kaybediyor?

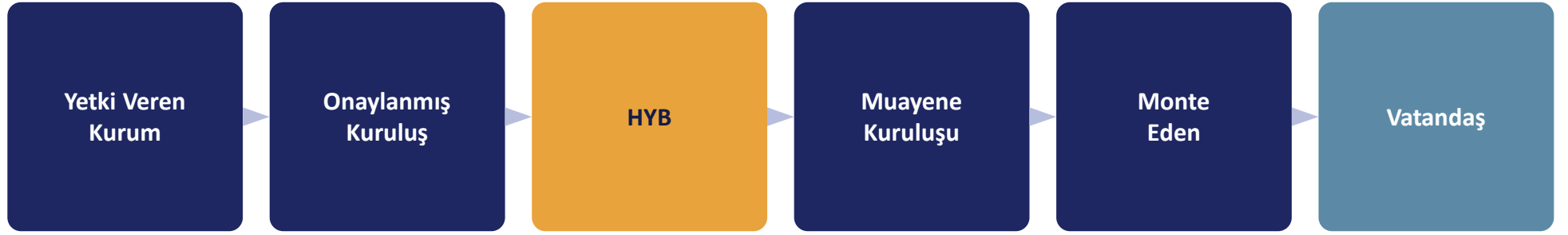
Zayıf denetim mekanizmasının yarattığı zincirleme kayıp

Sonuç: Kayıt dışı bir ekonomi büyürken, kamu hem gelir kaybediyor hem de güvenlik riskiyle karşı karşıya kalıyor.

Sorumluluk Zinciri

Çok adil bir piyasa gözetimi/denetimi varsayıldığında dahi, sorumluluk tek bir halkada toplanamaz

Sorumluluğu paylaşmamız gerekmez mi?

Sorunun Gerçek Nedeni

1

Belge Kiralama

Yetki belgeleri başka firmalarca kullanılıyor

2

Sahte İstihdam

Personel kağıt üzerinde görünüyor, sahada yok

3

Denetim Günü SGK Girişi

Giriş denetim günü yapılıyor, sonra çıkış veriliyor

4

Adres Değişikliği

Ceza kesilen firmaya ulaşamıyor

5

Tahsil Edilemeyen Ceza

Kesilen cezaların %70'i tahsil edilemiyor

6

Dijital Takip Yok

Merkezi, anlık doğrulama mekanizması bulunmuyor

HYB Denetim Süreci ve Sektörel Riskler

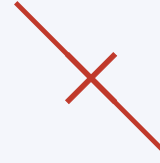
1 mühendis + 1 idari personel + 2 teknik personel şart koşuluyor, ancak fiilen çalıştırılmıyor

Mühendis

İdari Personel

Teknik Personel

Teknik Personel

Asansör Sektörü Kamu güvenliğinin bir parçasıdır. Mevzuatın fiilen uygulanmaması haksız rekabeti, kalite kaybını ve kaza riskini arttırmaktadır.

Hedef: Güvenli Asansör + Adil Rekabet + Güçlü Sektör

AB Ülkelerinde Genel Uygulama Çerçevesi

AB Asansör Direktifi (2014/33/AB) kapsamında yaygın kabul gören prensipler

Yetkilendirme

Montaj ve uygunluk değerlendirmesi, akredite Onaylanmış Kuruluşlar (Notified Body) üzerinden yürütülür

Mesleki Sorumluluk Sigortası

AB üyesi ülkelerin çoğunda montaj ve bakım firmaları için mesleki sorumluluk sigortası yaygın bir zorunluluktur

Periyodik Muayene

Bağımsız denetim kuruluşları düzenli, dokümante edilmiş periyodik kontrol yapar

Dijital Kayıt

Onaylanmış Kuruluş ve piyasa gözetimi verileri merkezi sistemlerde izlenebilir

Reform Paketi

Beş bileşenli çözüm çerçevesi

1

Teminat Sistemi

Asansör monte edenlerden
banka teminat mektubu

2

Dijital İzleme

365 gün doğrulanabilir, merkezi
denetim mekanizması

3

SMM Zorunluluğu

Mühendis için Serbest Müşavir
Mühendislik onayı

4

TS 12255 Güncellemesi

Güncel standardın fiilen
uygulanabilir hale getirilmesi

5

365 Gün Personel

Şart koşulan personelin fiilen ve
sürekli istihdamı

1. Teminat Sistemi: 10 Milyon TL Neden?

Belirlemenin Dayanağı

Ortalama firma cirosu: sektör toplamı $\approx$ 95 milyar TL / $\approx$ 4.000 firma $\approx$ 22-25 milyon TL

Ortalama iş hacmi: yıllık 40-45 bin yeni asansör montajı

Ortalama risk: can ve mal güvenliğini doğrudan ilgilendiren bir kurulum

Ceza tahsilatı: kesilen cezaların %70'i bugün tahsil edilemiyor

10.000.000 TL

Banka Teminat Mektubu

Piyasadaki merdiven altı asansör firma sayısını azaltacak, kesilen idari para cezalarının tahsilatını kolaylaştıracak, markalaşmaya çalışan kaliteli firmaların önünü açacak bir eşik.

Devlet Ne Kazanacak?

Vergi gelirleri artacak

SGK prim tahsilatı artacak

Ceza tahsilatı anlamlı hale gelecek

Merdiven altı faaliyet azalacak

İhracat potansiyeli güçlenecek

Kaza riski azalacak

Sektörün marka değeri yükselecek

Firmalar Ne Kazanacak?

Haksız rekabet sona erecek

Hizmet kalitesi artacak

Fiyat kırılması azalacak

Kurumsallaşma artacak

Banka ve finans kuruluşlarının güveni artacak

Vatandaş Ne Kazanacak?

Daha güvenli asansörler

Daha kaliteli bakım hizmeti

Daha az arıza

Daha az kaza ve can kaybı

Daha az mağduriyet

Sonuç

Amaç ceza kesmek değildir.

Amaç güvenli asansörler oluşturmak ve kaliteli firmaların ayakta kalmasını sağlamaktır.

Net Talepler — Bakanlıktan Beklentiler

1

HYB personel şartı (1 mühendis + 1 idari + 2 teknik personel) açık ve tartışmasız hale getirilsin

2

Personel istihdamı SGK verileriyle dijital ve anlık olarak denetlenebilir hale getirilsin

3

Asansör monte edenlerden banka teminat mektubu alınması değerlendirilsin

4

TS 12255 standardı güncellenerek fiilen uygulanabilir hale getirilsin

5

Mühendislik hizmetlerinde SMM (Serbest Müşavir Mühendislik) zorunluluğu getirilsin

6

Kesilen idari para cezalarının tahsil oranını artıracak mekanizmalar kurulsun

Teşekkürler

Ali Osman Karademir

Anadolu Asansörcüler Derneği Başkanı